

A Structural Pattern of Type D Personality with Social Network Addiction Mediating the Role of Emotional Self-Awareness in Adolescents

Seyed Azam Mortazavian*

Master of General Psychology, Islamic Azad University of Neka, Iran

Article History

Received: 2022/04/29

Revised: 2022/06/05

Accepted: 2022/06/30

Available online: 2022/06/30

Article Type: Research Article

Keywords: Type D Personality, Social Network Addiction, Emotional Self-Awareness, Adolescents

Corresponding Author*:

Seyedeh Azam Mortazavi Nia Master's Degree,
Department of Psychology. Sari, Farahabad
Boulevard.

Postal code: 4816876181

ORCID: 0000-0002-1086-3307

E-mail: azammortazaviniaa1366@gmail.com

Dor:

<http://dorl.net/dor/20.1001.1.20081243.1399.15.2.9.2>

ABSTRACT

Social networks are a source of distraction in personal, educational and professional work. The aim of this study was to construct a structural model of type D personality with social media addiction as a mediating role of emotional self-awareness in adolescents. The research method is descriptive-correlational modeling of structural equations. The statistical population of this study consists of all high school students in Nurabad (Delfan) in the academic year 1400. The sample consisted of 384 high school students in Nurabad (Delfan) who were selected by convenience sampling method and used the type D personality Denollet (1998), Emotion Awareness Questionnaire Lahaye (2011), Social Media Addiction Scale Tutgun-Ünal, & Deniz (2015) responded online. Structural equation modeling and AMOS edition 24 and SPSS 26 were used to evaluate the proposed model. The results of Pearson correlation coefficient showed that there was a negative relationship between personality type D and emotional self-awareness ($P \geq 0.001$). There is also a positive relationship between personality type D and social media addiction ($P \geq 0.001$). The proposed model had the necessary fit with the data. Structural equation modeling showed that 25% of the variance of emotional self-awareness and 32% of the variance of social media addiction is explained by type D personality and emotional self-awareness. Although the personality type of individuals and the level of awareness of emotions in addiction to related networks, but it should be borne in mind that the proper use of these networks can be a useful resource in the process of primary education of students.

Citation: Mortazavian, S A. (1399/2020, 2021). A structural pattern of type D personality with social network addiction mediating the role of emotional self-awareness in adolescents, 15 (2). 77-91.

Dor: <http://dorl.net/dor/20.1001.1.20081243.1399.15.2.9.2>

الگوی ساختاری تیپ شخصیت D با اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی نقش میانجی خودآگاهی هیجانی در نوجوانان

سیده اعظم مرتضوی نیا*

کارشناس ارشد روان‌شناسی عمومی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد نکا، ایران

اطلاعات مقاله

دریافت: ۱۴۰۱/۰۲/۰۹

اصلاح نهایی: ۱۴۰۱/۰۳/۱۵

پذیرش: ۱۴۰۱/۰۴/۰۹

انتشار آنلاین: ۱۴۰۱/۰۴/۰۹

نوع مقاله: مقاله پژوهشی

کلیدواژه‌ها: تیپ شخصیت D، خودآگاهی هیجانی، اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی، نوجوانان.

نویسنده‌ی مسئول*:

سیده اعظم مرتضوی نیا درجه‌ی کارشناسی ارشد، گروه روان‌شناسی، ساری، بلوار فرح آباد.

کد پستی: ۴۸۱۶۸۷۶۱۸۱

ارکید: ۳۳۰۷-۱۰۸۶-۰۰۰۲-۰۰۰۰-۰۰۰۰

پست الکترونیکی:

azammorTazaviniaa1366@gmail.com

چکیده

شبکه‌های اجتماعی منبع حواس‌پرتری در کارهای شخصی، تحصیلی و حرفه‌ای هستند. پژوهش حاضر با هدف الگویی ساختاری تیپ شخصیت D با اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی نقش میانجی خودآگاهی هیجانی در نوجوانان انجام شد. روش پژوهش توصیفی-همبستگی از نوع مدل‌یابی معادلات ساختاری است. جامعه‌ی آماری این پژوهش را تمام دانش‌آموزان مقطع متوسطه‌ی دوم شهرستان نورآباد (دلفان) در سال تحصیلی ۱۴۰۰ تشکیل می‌دهند. نمونه‌ی پژوهش ۳۸۴ نفر از دانش‌آموزان مقطع متوسطه‌ی دوم شهرستان نورآباد (دلفان) بود که به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند و به پرسش‌نامه‌های تیپ شخصیتی D دنولت (۱۹۹۸)، خودآگاهی هیجانی لاهی و همکاران (۲۰۱۱) و پرسش‌نامه‌ی اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی توتنگون-یونال و دنیز (۲۰۱۵) به صورت آنلاین پاسخ دادند. داده‌های جمع‌آوری شده با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون و مدل‌یابی معادلات ساختاری با استفاده از نرم‌افزار AMOS.24 مورد تحلیل قرار گرفتند. نتایج حاصل از ضریب همبستگی پیرسون نشان داد که بین تیپ شخصیتی D با خودآگاهی هیجانی رابطه‌ی منفی وجود داشت ($P \leq 0.01$). همچنین بین تیپ شخصیت D با اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی رابطه‌ی مثبت وجود دارد ($P \leq 0.01$). الگوی پیشنهادی با داده‌ها از برازش لازم برخوردار بود. مدل‌یابی معادله‌ی ساختاری نشان داد که ۲۵ درصد از واریانس خودآگاهی هیجانی و ۳۲ درصد از واریانس اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی توسط تیپ شخصیت D و خودآگاهی هیجانی تبیین می‌شود. اگرچه تیپ شخصیتی افراد و میزان آگاهی از هیجان‌ات در اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مرتبط است، اما باید در نظر داشت که استفاده درست از این شبکه‌ها می‌تواند منبع مفیدی در فرآیند آموزش اولیه‌ی دانش‌آموزان و دانشجویان باشنلزد.

مقدمه

رسیده است (استاتیستا^۱، ۲۰۲۰؛ زاهو^۲، ۲۰۲۱). تحقیقات اخیر به بررسی گسترده‌ی اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی از منظر زیست‌شناختی، روان‌شناختی و اجتماعی، شناسایی وسواس به شبکه‌های اجتماعی، از دست دادن کنترل و استفاده بیش از حد از این شبکه‌ها پرداخته‌اند (جاسون-مدرانو و لویز-روسالیس^۳، ۲۰۱۸). بر اساس تحقیقات اچوبورو و دی کورال^۴ (۲۰۱۰) برخی از علائم هشداردهنده وجود دارد که می‌تواند وجود اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی را پیش‌بینی کند، به‌عنوان مثال کم‌خوابی، غفلت از فعالیت‌های مهم مانند مطالعه، تلاش ناموفق برای محدود کردن زمان استفاده از اینترنت، دروغ‌گویی در مورد زمان صرف شده در شبکه‌های اجتماعی و عملکرد تحصیلی ضعیف. همچنین مطالعات در خصوص اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی بر روی علائم خطر (کوچ و گالایاچی^۵، ۲۰۱۳) از جمله میزان شیوع آن در دانش‌آموزان (جاکسون و فورست^۶، ۲۰۱۱)، تفاوت‌های جنسیتی در استفاده از این شبکه‌ها (گورا، هینسلی و دی زانیگا^۷، ۲۰۱۰) و تأثیر آن بر عملکرد تحصیلی (نونز-گوزمان، گیسنرو-چاوز^۸، ۲۰۱۹؛ رامون، پیندو و رودریگز^۹، ۲۰۲۱ و سلیمان و سانی^{۱۰}، ۲۰۲۰). تمرکز دارند.

یکی از عواملی که می‌تواند پیش‌بینی‌کننده‌ی اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی باشد و تاکنون مورد توجه پژوهشگران قرار نگرفته است، تیپ شخصیتی D است (نیا، لی، وانگ و وانگ^{۱۱}، ۲۰۱۹). اشاره به ساختارهای فرد شخصیت از نظر دنلوت^{۱۲} (۲۰۱۵) اشاره به ساختارهای رفتاری و هیجانی که فرد در هنگامی مواجهه با رویدادهای استرس‌آمیز از خود نشان می‌دهد اشاره دارد. (هاسون، دنلوت، اولینز و مولس^{۱۳}، ۲۰۱۳). تیپ شخصیتی D برآمده از دیدگاه دنلوت (۲۰۱۵) است که در طبقه‌بندی ابعاد شخصیتی آدمی موفق بوده و به‌عنوان عامل تعیین‌کننده‌ی آشفستگی هیجانی در بیماران روان‌تنی از جمله مبتلایان به بیماری سرطان، دارای دو مؤلفه‌ی عاطفه‌ی منفی و بازداری اجتماعی است که مورد تأیید قرار گرفته است. منظور از عواطف منفی، تمایل فرد به تجربه احساسات منفی در اوقات و موقعیت‌های مختلف است؛ در حالی که بازداری اجتماعی به تمایل فرد به اجتناب از ابراز این هیجانات منفی در تعاملات اجتماعی اشاره دارد (دنلوت و همکاران، ۲۰۱۸). ویسا، بولد، گوتتراگور، سالیوان، آرملی و

شبکه‌های اجتماعی اکنون به‌عنوان پلتفرم‌هایی برای جستجو، بحث و اشتراک‌گذاری اطلاعات به صورت تعاملی و فوری با دیگران ایجاد شده‌اند (گنگ، لای-کو، دنگ و یان-آو^۱، ۲۰۲۱). محبوبیت آن‌ها، به‌ویژه در بین جوانان، منجر به افزایش قابل توجه در تحقیقات، تجزیه و تحلیل پیامدهای استفاده از آن‌ها در رشد روانی اجتماعی کاربران شده است (پرتگال-وگا، اولیوا-دلگادو و رودریگز-میرینهوس^۲، ۲۰۱۹). بنابراین، تحقیقات قبلی در پروفایل مصرف‌کنندگان معمولی شبکه‌های اجتماعی، نیاز روزافزون به متصل ماندن و حتی احساس نیاز به در دسترس بودن مداوم را شناسایی کرده است (گریفتس، کس و دمیتروویگ^۳، ۲۰۱۴). استفاده اجباری از اینترنت و شبکه‌های اجتماعی در جوانان به‌عنوان یک اختلال کنترل‌تکانه در نظر گرفته شده است که به‌عنوان یک اعتیاد رفتاری طبقه‌بندی می‌شود (فوروتی، دینتور و کاسل^۴، ۲۰۱۲؛ سوارز-پردوم، رویز-آلفونس و گاراگس-دلگادو^۵، ۲۰۲۲). در سال‌های اخیر، شیوع استفاده اجباری از اینترنت در میان افراد ۱۵ تا ۶۴ ساله افزایش یافته است و در میان رفتارهای اعتیادآور، استفاده از شبکه‌های اجتماعی مانند واتساپ و یوتیوب و غیره شناسایی شده است. علاوه بر این، تحقیقات در مورد استفاده بیش از حد از شبکه‌های اجتماعی در دانش‌آموزان و دانشجویان، در زمان همه‌گیری کووید-۱۹ توجه بسیاری از نویسندگان را به خود جلب کرده است (پارا، وارگاس، زامورانو، پنا، ویلازگوز و روئیز^۶، ۲۰۱۶؛ سوارز-پردوم و همکاران، ۲۰۲۲). در واقع شبکه‌های اجتماعی فواید زیادی را به‌عنوان وسیله‌ای برای انتشار سریع و گسترده اطلاعات دارند. شبکه‌های اجتماعی دسترسی سریع به داده‌های خبری در مقیاس بزرگ، گاه حتی قبل از رسانه‌های جمعی را ارائه می‌دهند. همچنین به‌عنوان واسطه‌ای برای دست‌یابی جمعی به یک هدف اجتماعی عمل می‌کنند (ژو و وو^۷، ۲۰۲۰).

تعداد کاربران سایت‌های شبکه‌های اجتماعی در سراسر جهان در سال ۲۰۱۷ حدود ۲/۴۶ میلیارد نفر بوده است و برآورد می‌شود که تا پایان سال ۲۰۲۱ حدود ۳/۰۹ میلیارد کاربر شبکه‌های اجتماعی در سراسر جهان وجود داشته باشد؛ که با وجود همه‌گیری کووید ۱۹ در جدیدترین پژوهش‌ها میزان استفاده از شبکه‌های اجتماعی در سال ۲۰۲۱ به ۴/۲ میلیارد نفر

12. Koc & Gulyagci

13. Jacobsen & Forste

14. Correa, Hinsley, & De Zuniga

15. Núñez-Guzmán & Cisneros-Chavez

16. Ramon, Peinado, & Rodríguez

17. Suleiman & Sani

18. Nie, Li, & Wang

19. Denollet

20. Hasson, Denollet, Orleans, & Molls

1. Kong, Lai-Ku, Deng, & Yan-Au

2. Pertegal-Vega, Oliva-Delgado, & Rodríguez-Meirinhos,

3. Griffiths, Kuss, & Demetrovics

4. Fioravanti, D'ettore, & Casale

5. Suárez-Perdomo, Ruiz-Alfonso, & García-Delgado

6. Parra, Vargas, Zamorano, Pena, Velázquez, & Ruiz

7. Xu, & Wu

8. Statista

9. Zhao

10. Jasso-Medrano & Lopez-Rosales

11. Echeburúa, & De Corral

غیره) استفاده می‌شود. اصطلاحات دیگر (مانند هوش هیجانی و نارسایی هیجانی) اغلب برای نشان دادن تفاوت‌های فردی در عملکرد هیجانی استفاده می‌شود. با این حال، ما ترجیح می‌دهیم از اصطلاح شایستگی هیجانی استفاده کنیم، زیرا مفهوم نارسایی هیجانی دربرگیرنده‌ی این مفهوم نیست و هوش هیجانی یک مفهوم کلی و بیش از حد گسترده است. در واقع، نارسایی هیجانی به ناتوانی در شناسایی احساسات خود، بیان کلامی آن‌ها و یک سبک تفکر بیرونی اشاره دارد (نیمیا، فرایبرگر و سیفنون، ۶؛ ۱۹۷۶؛ گواگلریا^۷ و همکاران، ۲۰۲۲)، که اما جنبه‌های تحلیل یا تنظیم هیجان را شامل نمی‌شود. برعکس، مفهوم هوش هیجانی، به‌عنوان مجموعه‌ای از ادراک‌ها و گرایش‌های مربوط به هیجان‌ها تعریف می‌شود که شامل جنبه‌های عاطفی شخصیت است (پتریدس و فارنهام^۸، ۲۰۰۱؛ لیهی و ریف^۹، ۲۰۱۱) که شامل مجموعه مفاهیم بیشتری از شایستگی هیجانی (برای مثال بهزیستی، خودکنترلی، مهارت‌های هیجانی و مهارت‌های اجتماعی) می‌شود. تا به امروز، بسیاری از مطالعات بر ارتباط شایستگی هیجانی با سلامت جسمی و روانی تأکید کرده‌اند (بنگی، گونی واچ و مدچی^{۱۰}، ۲۰۲۱). علاوه بر این، شایستگی هیجانی بسیاری از عملکردهای اجتماعی، تحصیلی و شغلی را تسهیل می‌کند (وان روی و ویس وس وارن^{۱۱}، ۲۰۰۴).

شایستگی هیجانی در پنج سال اول زندگی دستخوش تغییرات شگرفی می‌شود که همزمان با افزایش توانایی برای بیان احساسات پیچیده‌تر، ظریف‌تر و تنظیم شده‌تر می‌شود. همچنین افزایش سن در توانایی درک، شناسایی و همدلی با احساسات دیگران نیز وجود دارد. نتایج مطالعات که به بررسی شایستگی هیجانی در کودکان و نوجوانان در سازگاری با محیط خود پرداختند، نشان دادند که شایستگی هیجانی با رفتارهای اجتماعی مثبت مرتبط است (آورموف- تدروف^{۱۲}، ۲۰۱۸). همچنین نتایج مطالعات آنال- آیدین و همکاران (۲۰۲۰) با هدف بررسی ارتباط تشخیص هیجانی و اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی، نشان داد که افراد با نمرات بالا در پرسش‌نامه‌ی اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی در مقایسه با افراد غیر معتاد، نمرات بالاتری در نقص در تشخیص به‌دست آوردند. نمرات مثبت و منفی تست ذهن‌خوانی چشم با اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی رابطه‌ی منفی داشت. علاوه بر این، نمرات منفی در تست ذهن

تن^۱ (۲۰۱۸) بیان داشته‌اند که افراد (به‌ویژه افراد تیپ شخصیتی D) پس از بروز یک حادثه در زندگی خود خلق منفی پیدا می‌کنند و عواطف منفی در این افراد بالا می‌رود و توان بازگویی این عواطف در آن‌ها کاهش می‌یابد. تحمل عواطف منفی برای این افراد بسیار کم است و برای رهایی از آن‌ها به مواد مخدر و الکل روی می‌آورند. افراد دارای تیپ شخصیتی D، افسردگی و خلق منفی بالایی دارند و در کنار این عواطف منفی در رفتار این افراد بازداری اجتماعی زیادی را می‌توان به‌طور واضح مشاهده کرد. این افراد از بروز عواطف خود جلوگیری می‌کنند (تیمرمانس، ورسنگ، دویجاندام، گرافمن، پولگ^۲ و دنولت، ۲۰۱۷).

نتایج مطالعه‌ی نیا، لی، وانگ^۳ و وانگ (۲۰۱۹) با هدف تیپ شخصیتی D نوجوانان و اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی: یک مدل میانجی‌گری تعدیل شده از پیامدهای ترمیمی و روابط عاطفی نشان داد شخصیت نوع D با اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی همبستگی مثبت داشت و از طریق تشدید پیامدهای آن، اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی را افزایش داد. محمد نژاد و سلیمانی (۲۰۱۹/۱۳۹۸) در مطالعه‌ای با هدف بررسی وقایع استرس‌زای زندگی با آمادگی به اعتیاد: ارائه‌ی مدل با آزمون نقش تعدیل‌کنندگی تیپ شخصیتی D، به این نتیجه دست یافتند که بین آمادگی به اعتیاد با وقایع استرس‌زای زندگی، عوامل فشارزای روانی و بین تیپ شخصیتی D با آمادگی به اعتیاد، وقایع استرس‌زای زندگی و فشار روانی رابطه‌ی مثبت وجود دارد. همچنین بین تیپ شخصیتی D و آمادگی به اعتیاد با حمایت خانوادگی رابطه‌ی منفی به دست آمد. نتایج تحلیل مسیر نشان داد مسیرهای غیرمستقیم وقایع استرس‌زای حمایت خانوادگی و عوامل فشارزای روانی به آمادگی به اعتیاد از طریق تیپ شخصیتی D دارای برآزش است.

یکی از متغیرهایی که با اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مرتبط است خودآگاهی هیجانی است (آنال- آیدین، بالیکچی، سومز و آیدین^۴، ۲۰۲۰). آگاهی هیجانی شامل تفاوت‌های فردی در نحوه‌ی تمایز، بیان، تجزیه و تحلیل و توجه افراد به احساسات خود و دیگران است. آگاهی هیجانی به‌عنوان یکی از ویژگی‌های مهم شایستگی هیجانی است. مفهوم شایستگی هیجانی^۵ به‌عنوان یک اصطلاح کلی، شامل تمام جنبه‌های مختلف عملکرد هیجانی (مانند شناسایی هیجان‌ها، تنظیم هیجان‌ها، بیان هیجانی، درک هیجان‌ها دیگران، همدلی و

7. Quaglieri

8. Petrides & Furnham

9. ahaye, Mikolajczak, & Rieffe

10. Benke, Gnewuch, & Maedche

11. Van Rooy & Viswesvaran

12. Avramova-Todorova

1. Weiss, Bold, Contractor, Sullivan, Armeli, & Tennen

2. Timmermans, Versteeg, Duijndam, Graafmans, Polak

3. Nie, Li, & Wang

4. Ünal-Aydın, Balıkcı, Sönmez, & Aydın

5. emotional competence

6. Nemiah, Freyberger, & Sifneos

روش

طرح پژوهشی

روش پژوهش توصیفی-همبستگی از نوع مدل‌یابی معادله‌ی ساختاری^۲ (SEM) به‌طور خاص معادلات رگرسیون ساختاری (آمیخته‌ای از تحلیل مسیر و تحلیل عاملی) بود (بایرن^۳، ۲۰۱۶).

شرکت‌کنندگان

جامعه‌ی آماری این پژوهش را تمام نوجوانان ۱۳ تا ۱۶ ساله‌ی شهرستان نورآباد (دلفان) که در سال تحصیلی ۱۴۰۰ در مقطع متوسطه مشغول به تحصیل بودند، تشکیل می‌دهند. در این پژوهش با استفاده از روش نمونه‌گیری در دسترس با توجه به همه‌گیری کووید-۱۹، ۳۸۴ نفر از دانش‌آموزان مقطع متوسطه انتخاب شدند. بدین صورت که پس از کسب مجوزهای لازم از آموزش و پرورش شهرستان نورآباد (دلفان) به صورت در دسترس دو مدرسه‌ی مقطع متوسطه‌ی دوم انتخاب شدند ضمن دسترسی به مدارس با هماهنگی و کسب مجوزهای لازم از مسئولین، از مدیران و دبیران درخواست شد تا لینک پرسش‌نامه‌ی آنلاین را در گروه کلاسی خود در نرم‌افزار شاد به اشتراک بگذارند. ملاک‌های ورود شامل رضایت آگاهانه، دامنه‌ی سنی ۱۳ تا ۱۶ سال، همچنین ملاک‌های خروج شامل بی‌میلی شرکت در پژوهش و سابقه‌ی مصرف مواد (بر اساس پرونده‌ی دانش‌آموزان) بود. در این پژوهش بر اساس فرمول سوپر^۴ (۲۰۲۱) برای محاسبه‌ی حجم نمونه در مدل‌یابی معادله‌ی ساختاری با اندازه‌ی اثر^۵ ۰/۱۹، توان آزمون^۶ ۰/۸۰، تعداد متغیرهای مکنون^۷ ۳، تعداد متغیرهای مشاهده‌پذیر^۸ ۱۲ و میزان خطای^۹ ۰/۰۵ حداقل نمونه ۱۰۰ و حداکثر آن ۱۲۵۸ برآورد شد. که در این پژوهش ۳۸۴ داده جمع‌آوری شد.

ابزارهای سنجش

مقیاس اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی^۹: اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی توسط مقیاس توتگان-اونل و دنیز^{۱۰} (۲۰۱۵) اندازه‌گیری شد. این مقیاس شامل ۴۱ سؤال است که نحوه‌ی پاسخگویی به آن در یک طیف لیکرت پنج درجه‌ای از «هرگز = ۱» تا «همیشه = ۵» نمره‌گذاری می‌شود. این مقیاس دارای ۴ خرده مقیاس مشغله^{۱۱}، تعدیل خلق^{۱۲}، عود^{۱۳}، تعارض/مشکلات^{۱۴} است. حداقل نمره در این مقیاس ۴۱ و حداکثر نمره ۲۰۵

خوانی چشم، اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی را پیش‌بینی کرد. گواگلیا و همکاران (۲۰۲۲) در پژوهشی با هدف تنظیم هیجانی (نارسایی) تا اعتیاد به اینترنت: مدل واسطه‌ای استفاده‌ی مشکل‌ساز از شبکه‌های اجتماعی در میان بزرگسالان جوان ایتالیایی، نتایج حاصل از ضریب همستگی‌های پیرسون ارتباط معنی‌داری بین اعتیاد به اینترنت و متغیرهای مورد بررسی را نشان داد و مدل میانجی‌گری آزمایش‌شده‌ی نقش تنظیم هیجانی (نارسایی) عاطفی را در ترس از دست دادن و استفاده‌ی مشکل‌ساز از شبکه‌های اجتماعی برجسته کرد.

لاو، زاو، هونگ، وانگ، و تان^۱ (۲۰۲۲) در مطالعه‌ای با هدف تأثیر نارسایی هیجانی بر اعتیاد به اینترنت در دانش‌آموزان: نقش میانجی باورهای فراشناختی مدل‌های میانجی چندگانه‌ی موازی، نشان داد که ناگویی هیجانی پنج بعد فراشناخت و اعتیاد به اینترنت را پیش‌بینی می‌کند و سه بعد - اعتماد به نفس شناختی، باورهای مثبت در مورد نگرانی و نیاز به کنترل افکار- تا حدی واسطه‌ی این رابطه است.

در مجموع با وجود شیوع همه‌گیر استفاده‌ی نوجوانان و جوانان از شبکه‌های اجتماعی و مزایا و معایب آن، تحقیقات محدود در این زمینه وجود دارد؛ شاید به این دلیل که پدیده‌ی اجتماعی به نسبت جدیدی است و فرصت محدودی برای تحقیق اکتشافی در این زمینه وجود دارد. عدم توجه تحقیقات صورت گرفته به ساختار شخصیتی و هیجانی، ضرورت انجام این پژوهش را در زمان همه‌گیری کووید-۱۹ با توجه به استفاده‌ی نوجوانان از شبکه‌های مجازی دو چندان کرد. از سوی دیگر با توجه به آسیب‌پذیری افراد تیپ درمانده در زمان استرس و فشار روانی، آمادگی استفاده از شبکه‌های اجتماعی به‌عنوان یک راهبرد تنظیم هیجانی با شناسایی دانش‌آموزان دارای تیپ شخصیتی درمانده بوده که توانایی بروز هیجانات منفی خود را ندارند و برگزاری کارگاه‌های آموزشی برای آن‌ها و خانواده‌هایشان و انجام برنامه‌های حمایتی مانند ایجاد امکانات مورد نیازشان مانع از آمادگی آن‌ها برای اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی شد. با توجه به این هدف و طراحی الگوی ساختاری جهت تعیین اثرات مستقیم و غیرمستقیم تیپ شخصیتی D با خودآگاهی هیجانی و اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی این پژوهش با هدف الگوی ساختاری تیپ شخصیت D با اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی نقش میانجی خودآگاهی هیجانی در نوجوانان انجام شد.

8. number of observed variables

9. Social Media Addiction Scale

10. Tutgun-Ünal, & Deniz

11. preoccupation

12. mood modification

13. relapse

14. conflict/problems

1. Luo, Zha, Hong, Wang, Zhang, & Tan

2. Structural equation modeling (SEM)

3. Byrne

4. Soper

5. anticipated effect size

6. desired statistical power level

7. number of latent variables

اعتبار از روش بازآزمایی نیز برای خرده مقیاس عاطفه منفی ۰/۷۲ و بازداری اجتماعی ۰/۸۲ بود. به منظور ارزیابی روایی سازه‌ی پرسش‌نامه‌ی تیپ شخصیتی D از روش تحلیل عاملی تأییدی استفاده شد و دو عامل موجود در نسخه‌ی اصلی تأیید شدند. ضریب آلفای کرونباخ برای خرده مقیاس عاطفی منفی ۰/۸۶، بازداری اجتماعی ۰/۸۸ و برای کل مقیاس ۰/۸۲ به دست آمد.

پرسش‌نامه‌ی خودآگاهی هیجانی^۵: خودآگاهی هیجانی با استفاده از پرسش‌نامه‌ی خودآگاهی هیجانی ریف و همکاران (۲۰۰۸) مورد سنجش قرار گرفت. این پرسش‌نامه دارای ۳۰ سؤال است که در یک طیف ۳ درجه‌ای (نادرست= ۱، گاهی اوقات درست= ۲ و درست= ۳) خودآگاهی هیجانی را مورد سنجش قرار می‌دهد. این پرسش‌نامه دارای ۶ خرده مقیاس متمایز کردن هیجانانگیز^۳ (سؤالات ۱ تا ۷)، به اشتراک‌گذاری کلامی هیجانانگیز^۴ (سؤالات ۸، ۹ و ۱۰)، پنهان نکردن هیجانانگیز^۵ (سؤالات ۱۱ تا ۱۵)، آگاهی بدنی^۶ (سؤالات ۱۶ تا ۲۰)، توجه به هیجانانگیز^۷ دیگران (سؤالات ۲۱ تا ۲۵)، تجزیه و تحلیل هیجانانگیز^۸ (سؤالات ۲۶ تا ۳۰) و ۲۰ سؤال از سؤالات پرسش‌نامه به صورت معکوس نمره‌گذاری می‌شود. این پرسش‌نامه برای کودکان و نوجوان ۹ تا ۱۶ سال مناسب است. ضریب پایایی پرسش‌نامه در پژوهش لیهی و همکاران (۲۰۱۱) برای متمایز کردن هیجانانگیز ۰/۷۰، به اشتراک‌گذاری کلامی هیجانانگیز ۰/۷۲، پنهان نکردن هیجانانگیز ۰/۷۱، آگاهی بدنی ۰/۶۸، توجه به هیجانانگیز دیگران ۰/۷۲ و تجزیه و تحلیل هیجانانگیز ۰/۷۱ به دست آمد. روایی سازه‌ی پرسش‌نامه به روش تحلیل عوامل تأییدی توسط لیهی و همکاران (۲۰۱۱) محاسبه شد که مدل پیشنهادی پرسش‌نامه در سه جمعیت اسپانیایی، هلندی و بلژیکی از براز مطلوب برخوردار بود ($\chi^2/df = ۱/۷۷$ ، $CFI = ۰/۹۲$ ، $SRMR = ۰/۰۴۶$ و $RMSEA = ۰/۰۴$). در پژوهش حاضر پایایی پرسش‌نامه به روش آلفای کرونباخ برای متمایز کردن هیجانانگیز ۰/۷۴، به اشتراک‌گذاری کلامی هیجانانگیز ۰/۷۰، پنهان نکردن هیجانانگیز ۰/۷۲، آگاهی بدنی ۰/۶۹، توجه به هیجانانگیز دیگران ۰/۷۶ و تجزیه و تحلیل هیجانانگیز ۰/۷۰ و برای کل مقیاس ۰/۷۴ به دست آمد.

است. نمرات بالاتر نشان‌دهنده‌ی اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی است. خرده مقیاس مشغله یا اشتغال دارای ۱۲ سؤال است که از جمله نمونه سؤالات این خرده مقیاس «وقتی به اینترنت وصل نیستم به شدت به آنلاین شدن برای شبکه‌های اجتماعی فکر می‌کنم» است، خرده مقیاس تعدیل خلق دارای ۵ سؤال است که از جمله نمونه سؤالات این خرده مقیاس «من ترجیح می‌دهم زمانی را در رسانه‌های اجتماعی صرف کنم تا از شر افکار منفی زندگی خلاص شوم» است، خرده مقیاس عود دارای ۵ سؤال و از جمله سؤالات این خرده مقیاس می‌توان به «تمام تلاشم را می‌کنم تا زمان کم‌تری را در شبکه‌های اجتماعی صرف کنم، اما من موفق نمی‌شوم» است و در نهایت خرده مقیاس تعارض/مشکلات شامل ۱۹ سؤال است که از جمله سؤالات این خرده مقیاس می‌توان به «استفاده از شبکه‌های اجتماعی منجر به مشکلاتی در روابط من با افرادی می‌شود که برای من مهم هستند» اشاره کرد. ضریب آلفای کرونباخ خرده مقیاس مشغله/آشفتگی ۰/۹۲، تعدیل خلق ۰/۸۴، عود ۰/۸۷ و تعارض/مشکلات ۰/۹۳ و برای کل مقیاس ۰/۹۶ به دست آمد است (دمیرچی اوغلو و همکاران، ۲۰۲۱). در پژوهش توتگان-اونل و دنیز (۲۰۱۵) این چهار عامل ۵۹/۳۱۶ درصد از واریانس کل پرسش‌نامه را تبیین کردند که نشان‌دهنده‌ی روایی سازه‌ی مطلوب این مقیاس است. در این پژوهش ضریب آلفای کرونباخ برای خرده مقیاس مشغله ۰/۸۸، تعدیل خلق ۰/۸۲، عود ۰/۷۴، تعارض/مشکلات ۰/۸۹ و برای کل مقیاس ۰/۸۹ به دست آمد.

مقیاس تیپ شخصیتی^۱ (DS-14): در سال ۱۹۹۸ دنولت بر مبنای تعریفی که از تیپ شخصیتی D، ارائه شد، پرسش‌نامه‌ی تیپ شخصیتی ۱۴ سؤالی را طراحی کرد. این مقیاس یک ابزار خودگزارشی و دارای ۱۴ گویه است. این پرسش‌نامه در کل شامل ۱۴ سؤال است که ۷ ماده‌ی آن مربوط به ویژگی عاطفه‌ی منفی و ۷ ماده‌ی دیگر مربوط به بازداری اجتماعی است. هر آزمودنی بر اساس یک مقیاس لیکرت پنج‌گزینه‌ای به صورت نادرست، تاحدی نادرست، نظری ندارم، تاحدی درست، و درست درجه‌بندی شده است. نمره‌گذاری در سؤالات ۱ و ۳ به صورت معکوس است. دامنه‌ی نمرات افراد برای هر خرده مقیاس بین ۰ تا ۲۸ و برای کل مقیاس ۰ تا ۵۶ است. دو خرده مقیاس بازداری اجتماعی و عاطفی منفی دارد. دنولت (۲۰۰۵) ضریب آلفای کرونباخ را برای خرده مقیاس عاطفه‌ی منفی ۰/۸۸ و بازداری اجتماعی ۰/۸۶ گزارش کرد.

۵. Not Hiding Emotions

۶. Bodily Awareness

۷. Attending to Others' Emotions

۸. Analyses of Emotions

۱. Type D personality

۲. Emotion Awareness Questionnaire

۳. Differentiating Emotions

۴. Verbal Sharing of Emotions

روش اجرا

به منظور جمع‌آوری داده‌ها و اجرای پرسش‌نامه‌ها پس از اخذ مجوز و هماهنگی‌های لازم، با مسئولین آموزش و پرورش به صورت در دسترس دو مدرسه‌ی مقطع متوسطه انتخاب شدند؛ در ادامه با هماهنگی مدیران و دبیران و توضیح اهداف پژوهش لینک پرسش‌نامه‌های پژوهش در اختیار آن‌ها قرار گرفت تا در بستر برنامه‌ی شاد در کلاس درس به اشتراک بگذارند. همچنین در خصوص چگونگی پاسخگویی به پرسش‌نامه‌ها، هدف پژوهش و ضرورت همکاری صادقانه‌ی آن‌ها و عدم نیاز به ذکر نام و نام خانوادگی‌شان به دبیران توضیحات لازم ارائه شد. در نهایت داده‌های جمع‌آوری شده به کمک نرم‌افزار SPSS-26، آموِس^۱ (AMOS-24) و با استفاده از روش‌های ضریب همبستگی پیرسون و مدل‌یابی معادلات ساختاری مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. برای آزمون مدل ساختاری تأثیر تیپ شخصیتی D بر اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی با میانجی‌گری خودآگاهی هیجانی در دانش‌آموزان از روش دو مرحله‌ای پیشنهاد شده توسط اندرسون و کرینگ^۲ (۱۹۸۸) استفاده شد.

در این مدل ابتدا اعتبار و پایایی پرسش‌نامه‌های با استفاده از روش تحلیل عاملی تأییدی مورد بررسی قرار گرفت. سپس مدل ساختاری پیشنهادی پژوهش با استفاده از روش مدل‌یابی معادلات ساختاری بررسی شد. این روش یک فرآیند شناخته‌شده در مدل‌یابی معادلات ساختاری است که عنوان می‌کند قبل از تحلیل هر مدل، ابتدا باید پژوهشگر از اعتبار و پایایی ابزارها و روابط بین متغیرهای مشاهده شده با متغیر مکنون با استفاده از تحلیل عاملی تأییدی اطمینان حاصل کرده و سپس روابط ساختاری را در مدل بررسی کرد.

نتایج

میانگین سنی دانش‌آموزان شرکت‌کننده در پژوهش ۱۵/۸۳ و انحراف استاندارد آن ۲/۳۶ بود. از بین دانش‌آموزان شرکت‌کننده در پژوهش ۳۳/۸ درصد (۱۳۰ نفر)، فرزند اول، ۳۶/۴ درصد (۱۴۰ نفر) فرزند دوم و ۲۹/۸ درصد (۱۱۴ نفر) فرزند سوم بودند. میانگین معدل دو ترم گذشته‌ی دانش‌آموزان ۱۶/۱۴ و انحراف استاندارد آن ۳/۲۶ بود.

جدول ۱- میانگین و انحراف استاندارد متغیرهای پژوهش

متغیر	M	SD	چولگی	کشیدگی	کمیینه	بیشینه
عاطفه‌ی منفی	۲۴/۴۴	۴/۳۶	۱/۳۶	۲/۶۹	۱۵	۲۸
بازداری اجتماعی	۲۲/۳۸	۳/۹۸	۱/۴۲	۲/۷۴	۱۲	۲۶
تیپ شخصیتی D	۴۶/۸۲	۸/۲۷	۱/۵۸	۲/۳۹	۲۷	۵۴
تمایز کردن هیجانان	۱۵/۳۶	۳/۳۵	۱/۶۹	۳/۰۳	۵	۲۰
به اشتراک‌گذاری کلامی هیجانان	۶/۱۶	۱/۸۸	۰/۲۸۷	۰/۵۸۷	۳	۸
پنهان نکردن هیجانان	۱۰/۱۶	۲/۴۴	۰/۷۸۴	۰/۳۷۸	۵	۱۳
آگاهی بدنی	۹/۴۸	۲/۲۳	۰/۸۵۵	۰/۲۹۸	۵	۱۲
توجه به هیجانان دیگران	۱۰/۳۷	۳/۱۸	۰/۹۱۲	۰/۳۷۸	۴	۱۳
تجزیه و تحلیل هیجانان	۹/۶۴	۲/۴۱	۰/۷۴۱	۰/۶۸۷	۵	۱۲
خودآگاهی هیجانی	۶۱/۱۷	۸/۶۶	۰/۶۹۸	۰/۴۶۹	۲۷	۷۸
مشغله	۲۸/۴۱	۴/۴۴	۰/۶۰۲	۰/۴۵۱	۱۳	۳۷
تعدیل خلق	۱۴/۴۴	۳/۲۶	۰/۱۲۸	۰/۸۶۱	۴	۲۱
عود	۱۱/۳۹	۳/۳۳	۱/۳۹	۰/۱۸۹	۵	۱۸
تعارض / مشکلات	۴۵/۷۸	۸/۶۶	۰/۸۷۴	۰/۹۵۸	۲۷	۷۵
اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی	۱۰۰/۰۲	۱۵/۷۴	۰/۳۴۱	۰/۹۶۳	۴۹	۱۵۱

² . Anderson, & Gerbing

¹ . Analysis of Moment Structures

متغیرها از روش ترسیم نمودار پراکندگی^۴ استفاده شد. نتایج حاصل از نمودار پراکندگی نشان داد که، رابطه‌ی بین متغیرها خطی است. برای بررسی عدم وجود هم‌خطی چندگانه از آماره‌ی تحمل^۵ و عامل افزایش واریانس^۶ (VIF) استفاده شود. در پژوهش حاضر آماره‌های تحمل و عامل افزایش واریانس برای هیچ کدام از متغیرها به ترتیب از ۰/۱ کوچک‌تر و از ۱۰ بزرگ‌تر نبود. بنابراین، هم‌خطی چندگانه در بین متغیرهای پیش‌بین مشاهده نشد. نتایج حاصل از آزمون دوربین واتسون^۷ (DW) روشی برای تشخیص همبستگی در باقی مانده‌های تحلیل مدل رگرسیونی نشان داد که دامنه‌ی نمرات این آزمون بین ۱/۳۶ تا ۲/۰۱ بود بنابراین مفروضه‌ی استقلال داده‌ها به درستی رعایت شده است.

همان‌طور که در جدول ۱ مشاهده می‌شود میانگین (و انحراف استاندارد) و مفروضه‌ی نرمال بودن متغیرهای پژوهش آورده شده است. با توجه به جدول ۱ میانگین نمره‌ی تیپ شخصیتی D ۱۵/۴۷ (و ۴۶/۸۲)، خودآگاهی هیجانی ۶۱/۱۷ (و ۸/۶۶) و اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی ۱۰۰/۰۲ (و ۱۵/۷۴) است. همچنین فرض نرمال بودن بر اساس دیدگاه کلاین (۲۰۱۶) با استفاده از آماره‌ی چولگی^۱ و کشیدگی^۲ بررسی شد. با توجه به نتایج، تخطی از مفروضه‌ی نرمال بودن در داده‌های پژوهش حاضر قابل مشاهده نیست. نتایج حاصل از نمودار جعبه‌ای^۳ برای بررسی مفروضه‌ی داده‌های پرت نشان داد که از بین ۳۸۴ پرسش‌نامه، ۸ داده در کرانه‌ی بالا قرار داشتند که در نهایت این ۸ داده حذف شدند و تحلیل نهایی بر روی ۲۹۶ پرسش‌نامه انجام شد. برای بررسی روابط خطی بین

جدول ۲- شاخص‌های نیکویی برازش مدل پیشنهادی

شاخص‌ها	نام شاخص	مدل پیشنهادی	بrazش قابل قبول
شاخص‌های برازش مطلق	CMIN	۲۳۶/۴۱۵	بزرگتر از ۵ درصد
	X ² /DF	۲/۸۷۴	مقدار بین ۱ تا ۳
	GFI	۰/۹۱	≥ ۰/۹
	AGFI	۰/۹۰	≥ ۰/۹
	NNFI	۰/۹۰	≥ ۰/۹
شاخص‌های برازش تطبیقی	NFI	۰/۹۲	≥ ۰/۹
	CFI	۰/۹۲	≥ ۰/۹
	RFI	۰/۸۷	≥ ۰/۹
	IFI	۰/۹۱	۱-۰
شاخص‌های برازش مقتصد	PNFI	۰/۶۶	≥ ۰/۵
	RMSEA	۰/۰۴	≤ ۰/۰۱

مدل پیشنهادی از برازش مطلوب با داده‌ها برخوردار بود. همان‌طور که مشاهده می‌شود در مدل تأییدی نهایی مقدار خی دو^۸ (χ^2) معنی‌دار شده است، اما از آن‌جا که در نمونه‌های بزرگ این شاخص به‌طور معمول معنی‌دار است و نمی‌توان آن را به‌عنوان ملاکی مطمئن در جهت

همان‌طور که در جدول ۲ مشاهده می‌شود، شاخص‌های برازندگی در نتیجه‌ی آزمون الگوی پیشنهادی آورده شده‌اند. بنابراین با توجه به مطلوب بودن شاخص‌های برازش مطلق، شاخص‌های برازش تطبیقی و شاخص‌های برازش مقتصد، دست به اصلاح مدل نزدیک در نهایت

^۶ . variance inflation factor (VIF)

^۷ . Durbin-Watson

^۸ . Chi- Square

^۱ .Skewness

^۲ . kurtosis

^۳ . Boxplot

^۴ . catter plot

^۵ . tolerance

همان طور که در جدول ۳ مشاهده می‌شود بین تیپ شخصیتی D و مؤلفه‌های آن با مؤلفه‌های خودآگاهی هیجانی رابطه‌ی منفی و معنی‌داری وجود دارد ($P \leq 0/001$)، بین مؤلفه‌های تیپ شخصیتی D با اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی و مؤلفه‌های آن رابطه‌ی مثبت و معنی‌داری وجود دارد ($P \leq 0/001$). و در نهایت بین تمامی مؤلفه‌های خودآگاهی هیجانی با اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی و مؤلفه‌های آن رابطه‌ی منفی و معنی‌داری وجود دارد.

بررسی برازش الگوی پیشنهادی با داده‌ها در نظر گرفت. همچنین، سایر شاخص‌های برازندگی، مانند نسبت مجذور خی به درجه‌ی آزادی (df) (χ^2/df) با مقدار ۲/۸۷۴، شاخص برازندگی افزایشی^۱ (IFI) با مقدار ۰/۹۱، شاخص برازندگی تطبیقی^۲ (CFI) با مقدار ۰/۹۲، شاخص نیکوی برازش^۳ (GFI) با مقدار ۰/۹۱، شاخص برازش هنجار شده یا شاخص توکر-لویس^۴ (NNFI=۰/۹۰)، شاخص نیکوی برازش تعدیل یافته^۵ (AGFI=۰/۹۰)، شاخص برازندگی هنجار شده^۶ (NFI=۰/۹۲) و ریشه‌ی میانگین مجذورات خطای تقریب^۷ (RMSEA) با مقدار ۰/۰۴ حاکی از برازش مطلوب الگوی تأییدی نهایی با داده‌ها است.

جدول ۳- ماتریس ضریب همبستگی متغیرهای پژوهش

متغیر	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	۱														
۲		۱													
۳			۱												
۴				۱											
۵					۱										
۶						۱									
۷							۱								
۸								۱							
۹									۱						
۱۰										۱					
۱۱											۱				
۱۲												۱			
۱۳													۱		
۱۴														۱	
۱۵															۱

$P \leq 0/001$ **, $P \leq 0/05$ *

هیجانان دیگران = ۸، تجزیه و تحلیل هیجانان = ۹، خودآگاهی هیجانی = ۱۰، مشغله = ۱۱، تعدیل خلق = ۱۲، عود = ۱۳، تعارض / مشکلات = ۱۴ و اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی = ۱۵.

نکته: عاطفه‌ی منفی = ۱، بازداری اجتماعی = ۲، تیپ شخصیتی D = ۳، متمایز کردن هیجانان = ۴، به اشتراک‌گذاری کلامی هیجانان = ۵، پنهان نکردن هیجانان = ۶، آگاهی بدنی = ۷، توجه به

۵. adjusted goodness of fit index

۶. normal of fit index

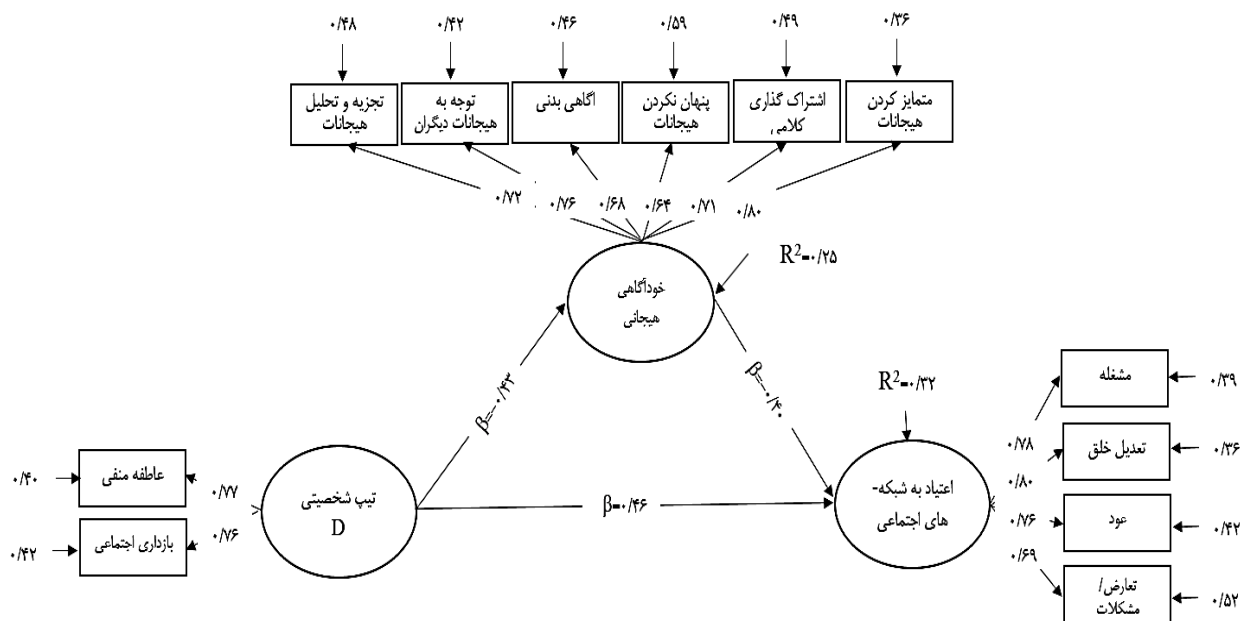
۷. root mean square error of approximation

۱. incremental of fit index

۲. comparative of fit index

۳. goodness of fit index

۴. tucker - lewis index

شکل ۱- برازش مدل نهایی پژوهش

چنین برداشت کرد که تمام متغیرها در سطح معنی دار $P \leq 0.01$ دارای ارزش بیشتر از صفر هستند. نتایج همچنین بیان گر آن است که ۲۵ درصد از تغییرات مربوط به خودآگاهی هیجانی توسط تیپ شخصیتی D و ۳۲ درصد از واریانس اعتیاد به شبکه های اجتماعی توسط تیپ شخصیتی D و خودآگاهی هیجانی تبیین می شود. ضرایب استاندارد غیرمستقیم و کل متغیرهای برون زاد، میانجی و درون زاد در جدول ۴ آمده است.

نتایج شکل ۱ نشان می دهد که وزن رگرسیونی استاندارد مؤلفه های مربوط به هر سازه (متغیر مشاهده پذیر) و سازه های (مکنون) ارائه شده است. بر این اساس ضریب استاندارد و مستقیم تیپ شخصیتی D به خودآگاهی هیجانی ($\beta = 0.43$)، خودآگاهی هیجانی به اعتیاد شبکه های اجتماعی ($\beta = 0.40$) و تیپ شخصیتی D به اعتیاد شبکه های اجتماعی ($\beta = 0.46$) است که همه ی مسیرهای استاندارد مستقیم معنی دار هستند ($P \leq 0.001$). با توجه به سطح خطای کمتر از $P \leq 0.01$ در رابطه با تمام متغیرها می توان

جدول ۳- اثر مستقیم تیپ شخصیتی D و خودآگاهی هیجانی با ابعاد آن

متغیر	B	β	C.R	P
عاطفه ی منفی <---> تیپ شخصیتی D	۱	۰/۷۷۲	-	-
بازداری اجتماعی <---> تیپ شخصیتی D	۱/۳۴۵	۰/۷۶۳	۰/۱۶۹	**۷/۹۵۸
تمتایز کردن هیجانان <---> خودآگاهی هیجانی	۱	۰/۸۰۱	-	-
اشتراک گذاری کلامی هیجانان <---> خودآگاهی هیجانی	۱/۲۸۴	۰/۷۱۴	۰/۱۵۹	**۸/۰۷۵
پنهان نکردن هیجانان <---> خودآگاهی هیجانی	۱/۲۳۶	۰/۶۴۴	۰/۱۷۴	**۷/۱۰۳
آگاهی بدنی <---> خودآگاهی هیجانی	۱/۳۳۵	۰/۶۸۳	۰/۱۸۵	**۷/۲۱۶
توجه به هیجانان دیگران <---> خودآگاهی هیجانی	۱/۱۲۳	۰/۷۶۲	۰/۱۵۲	**۷/۳۸۸
تجزیه و تحلیل هیجانان <---> خودآگاهی هیجانی	۱/۳۶۵	۰/۷۲۳	۰/۱۷۵	**۷/۸۰
مشغله <---> اعتیاد به شبکه های اجتماعی	۱	۰/۷۸۴	-	-
تعدیل خلق <---> اعتیاد به شبکه های اجتماعی	۱/۰۳۶	۰/۸۰۳	۰/۱۰۳	**۱۰/۰۵۸
عود <---> اعتیاد به شبکه های اجتماعی	۱/۲۴۵	۰/۷۶۲	۰/۱۶۱	**۷/۷۳۳
تعارض / مشکل <---> اعتیاد به شبکه های اجتماعی	۱/۱۲۳	۰/۶۹۳	۰/۱۶۳	**۶/۸۸۹

همان طور که در جدول ۳ مشاهده می‌شود نتایج ضرایب مستقیم متغیرهای مشاهده‌پذیر با متغیر مکنون در سطح $(P \leq 0/001)$.

جدول ۴- نتایج بوت استرپ مسیرهای غیرمستقیم پژوهش در الگوی پیشنهادی

مسیرها	اثر	S. E	حد بالا	حد پایین	P
تیپ شخصیتی D --- خودآگاهی هیجانی --- اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی	۰/۲۳۴	۰/۰۷۵	۰/۱۱۵	۰/۳۵۹	۰/۰۰۲

می‌آورند تا از این طریق سطح هیجانات منفی خود را با استفاده از شبکه‌های متعدد به‌عنوان یک راهبرد هیجانی کاهش دهند. این در صورتی است که هیجانات منفی آن‌ها به صورت موقت کاهش پیدا می‌کند ولی در بلند مدت استفاده بیش از حد باعث اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی منجر به تجربه خلق منفی شدید و نبود تعاملات اجتماعی در افراد می‌شود. در نبود حمایت مورد نیاز این افراد عواطف منفی از جمله افسردگی، اضطراب و خشم بالایی را تجربه می‌کنند و به دلیل بازداری اجتماعی بالا و عدم ابراز هیجانات منفی باعث می‌شود تا از خانواده و دوستان خود فاصله گرفته و منزوی شوند. اعضای خانواده نیز به دلیل این رفتار در برقراری ارتباط با آن‌ها دچار مشکل شده و پس از مدتی ناکامی در برقراری رابطه‌ی نزدیک از آن‌ها دوری جسته و حمایت‌های کمتری را از آن‌ها خواهند داشت. افراد دارای تیپ D اغلب با توجه به نگرش‌های منفعل منفی نسبت به دیگران، دور از انتظار نیست به جای تلاش برای دریافت حمایت اجتماعی و خانوادگی به دنبال رفتارهای ناسالم برای کاهش هیجانات منفی خود برونند، به همین دلیل افراد دارای تیپ شخصیتی D به دلیل تجربه‌ی هیجانی منفی و نداشتن تعاملات اجتماعی، برای جبران و برقراری ارتباط به شبکه‌های اجتماعی رو می‌آورند تا از این طریق ناکامی خود را در تعاملات مجازی و تنظیم هیجانات منفی خود جبران کنند (نیا و همکاران، ۲۰۱۹).

نتایج حاصل از مدل‌یابی معادله‌ی ساختاری نشان داد که خودآگاهی هیجانی اثر منفی و مستقیمی بر اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی دارد. این یافته‌ها با نتایج پژوهش‌های دیگر برای مثال (آنال - آیدین و همکاران، ۲۰۲۰؛ گواگلریا و همکاران، ۲۰۲۲ و لاو و همکاران، ۲۰۲۲) همخوان است.

در تبیین این نتایج می‌توان گفت، خودآگاهی هیجان نقش مهمی در سازگاری ما با وقایع استرس‌زای زندگی دارد. افزایش کنترل و تنظیم هیجانات و همچنین خودکنترلی، توانایی اداره‌ی مطلوب خلق و خو و افزایش توان حل مسأله و بهره‌برداری از هیجانات را موجب می‌شود. بنابراین رابطه‌ی منفی بین خودآگاهی هیجانی و استفاده‌ی اعتیادگونه از

مندرجات جدول ۴ حاکی از معنی‌داری مسیر غیرمستقیم تیپ شخصیتی D به اعتیاد شبکه‌های اجتماعی از طریق خودآگاهی هیجانی است. سطح اطمینان برای فاصله اطمینان، ۰/۹۵ و تعداد نمونه‌گیری مجدد بوت استرپ، ۱۰۰۰ است با توجه به این که صفر بیرون از این فاصله‌ها (حد پایین و بالا) قرار گرفته است، این رابطه میانجی‌گری معنی دار است.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف پژوهش حاضر الگوی ساختاری تیپ شخصیت D با اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی و نقش میانجی خودآگاهی هیجانی در نوجوانان و دانش‌آموزان بود. نتایج حاصل از مدل‌یابی معادله‌ی ساختاری نشان داد که تیپ شخصیتی D اثر مثبت و مستقیمی بر اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی دارد. این یافته‌ها با نتایج پژوهش‌های دیگر برای مثال (نیا و همکاران، ۲۰۱۹) همخوان است.

در تبیین یافته‌ها می‌توان گفت در افراد دارای تیپ شخصیتی D، هنگام وقایع استرس‌زا، عواطف منفی (اضطراب، استرس، خشم، افسردگی و ...) بالا می‌رود و با توجه به بازداری اجتماعی آن‌ها توان بیان عواطف منفی را ندارند. این افراد در هنگام بروز وقایع توان تحمل این حجم از استرس و احساسات منفی را ندارند. پس دور از انتظار نیست که این افراد برای تحمل این استرس و کسب آرامش از دست رفته‌ی خود به دنبال راه‌های رفع آن حتی از راه‌های نامتعارف از جمله گرایش شدید به استفاده از شبکه‌های اجتماعی دارند. به همین دلیل تیپ شخصیتی D زمانی که دچار وقایع استرس‌زا بوده و فشار روانی را متحمل شده‌اند آمادگی اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی بالایی را دارند.

همچنین بالا بودن عواطف منفی و بازداری اجتماعی در افراد دارای تیپ D باعث می‌شود تا نیاز به حمایت‌های اجتماعی خود را با استفاده از شبکه‌های اجتماعی برآورده کنند. بنابراین در نبود حمایت مورد نیاز از سوی دیگران با توجه به آسیب‌پذیری بالا در برابر عواطف منفی از جمله اضطراب و استرس برای کاهش آن رو به استفاده از شبکه‌های اجتماعی

متوسطه با گستره‌ی سنی ۱۳ تا ۱۶ سال شهرستان نورآباد و در سال ۱۴۰۰ در زمان همه‌گیری بیماری کووید-۱۹ انجام پذیرفته و تفاوت جنسیتی بررسی نشده، لذا در تعمیم نتایج به گستره‌های زمانی و جغرافیایی دیگر بایستی جانب احتیاط رعایت شود. در پژوهش‌های آتی پیشنهاد می‌شود، مطالعات مشابه بر روی جمعیت‌های متفاوت (در شهرهای مختلف) صورت گیرد و نتایج در دو جنس مقایسه شود تا نتایج قابلیت تعمیم‌پذیری بیشتری داشته باشند و نتایج آن با نتایج پژوهش حاضر مقایسه شود. این پژوهش همبستگی بوده، بنابراین یافته‌ها نباید تفسیر علیّی مشابه تحقیقات آزمایشی شود. همچنین در پژوهش حاضر از مدل‌یابی معادلات ساختاری استفاده شده که به‌عنوان یک روش تحلیل داده حتماً می‌بایست محدودیت‌های این روش را در نظر گرفت.

در پایان پیشنهاد می‌شود که در پژوهش‌های آتی مطالعات مشابهی بر روی جمعیت‌های آماری متفاوت صورت گیرد تا نتایج قابلیت تعمیم‌پذیری بیشتری داشته باشد و نتایج آن با نتایج پژوهش حاضر مقایسه شود، از مداخلات روان‌شناختی در پژوهش‌های مشابه استفاده شود تا یافته‌های عینی‌تری حاصل شود و نقش متغیرهای میانجی مانند عزت نفس، تحمل آشفتگی، نیازهای روان‌شناختی و... بر اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی بررسی شود. همچنین پیشنهاد می‌شود که در مطالعات آتی علاوه بر تیپ شخصیتی D نقش سایر متغیرهای روان‌شناختی بر اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی بررسی شود. بر اساس یافته‌های حاصل از این پژوهش می‌وان گفت اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مجازی شیوع زیادی پیدا کرده است و برای پیشگیری از خطرات و عوارض آن به دست اندرکاران مراکز مشاوره و نهادهای ذی‌نفع پیشنهاد می‌شود به آموزش مهارت‌های خودآگاهی هیجانی توجه بیشتری کنند تا از خطرات اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مجازی کاسته شود. همچنین پیشنهاد می‌شود مطالعات بیشتری از نوع طولی و کیفی به منظور آسیب‌شناسی اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی صورت پذیرد و پژوهش‌های بعدی، بررسی رابطه‌ی نیازهای روان‌شناختی بنیادین و اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی را در چارچوب رابطه‌ی والد-فرزند و سبک‌های هویتی مدنظر قرار دهند.

شبکه‌های اجتماعی مورد انتظار بود. رشد عاطفی نابسند، دشواری در ساماندهی رفتار و هیجان و داشتن هیجان‌های منفی از ویژگی‌های افرادی است که اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی دارند. تنظیم هیجانی کم‌تر و راهبردهای تنظیم هیجان منفی بالاتر می‌تواند مانع کنترل عدم استفاده از شبکه‌های اجتماعی که نوعی کشمکش گرایش-پرهیز است، باشد (آنال-آیدین و همکاران، ۲۰۲۰). یافته‌ی هورمس و همکاران (۲۰۱۴) بیان‌گر این بود که افزایش میزان استفاده از شبکه‌های اجتماعی آنلاین با نقص‌هایی در تنظیم هیجان همراه است. افرادی که در تنظیم هیجان‌اتشان نقص دارند، اغلب از هیجان‌های منفی از طریق رفتارهای اعتیادی اجتناب می‌کنند؛ به این علت که فاقد راهبردهای مناسب برای مدیریت هیجان‌اتشان هستند؛ اگرچه شکست در کنترل وابستگی روانی و جسمانی باعث می‌شود هیجان‌ات منفی بیشتری داشته باشند. بنابراین یک چرخه‌ی مهم از رفتارهای اعتیادی ایجاد می‌شود (آلو و همکاران، ۲۰۱۰) و افرادی که از درک دقیق هیجان‌ات خود و دیگران عاجزند، سازگاری اجتماعی ضعیفی دارند. این امر به نوبه‌ی خود موجب کاهش حمایت اجتماعی و احساس ناکارآمدی می‌شود (رستمی و همکاران، ۲۰۱۰). همچنین نتایج پژوهش اسپادا و ماریو (۲۰۱۷) نشان داد که تنظیم هیجان پیش‌بینی‌کننده‌ی استفاده‌ی بیش از حد از شبکه‌های اجتماعی است. در واقع با پایین رفتن نمره‌ی هرکدام از زیرمقیاس‌ها میزان استفاده از راهبرد ناکارآمد افزایش داشته و متعاقب آن استفاده از شبکه‌های اجتماعی افزایش پیدا می‌کند. استفاده از شبکه‌های اجتماعی ممکن است به‌عنوان یک عملکرد تنظیم‌کننده‌ی هیجان‌ات باشد برای افرادی که در تنظیم هیجان‌ات دشواری و نقص دارند. این استفاده‌ی بیش از حد از شبکه‌های اجتماعی به آن‌ها کمک می‌کند تا حواس خود را از هیجان منفی دور کنند یا احساسات تنهایی را کنترل کنند و در نهایت به شبکه‌های اجتماعی اعتیاد پیدا می‌کنند (مو و همکاران، ۲۰۱۸؛ پیری و همکاران، ۲۰۱۹).

این پژوهش نیز با محدودیت‌هایی روبرو بوده است که بایستی در تعمیم نتایج لحاظ شود. پژوهش حاضر بر روی دانش‌آموزان مقطع

قدردانی: بر خود لازم می‌دانیم از تمام دانش‌آموزان مقطع متوسطه، مدیران، دبیران و مسئولین محترم آموزش و پرورش شهرستان نورآباد (دلفان) به خصوص مدرسه امام خمینی (ره) که در انجام این پژوهش با نویسندگان همکاری داشته‌اند نهایت قدردانی و تشکر را داشته باشیم.

تعارض منافع: بر حسب مدارک، در این مقاله هیچ گونه تعارض منافع از سوی نویسندگان گزارش نشده است.

حامی مالی: این مقاله بدون حمایت مالی انجام شده است.

Reference

- Abdollahi, A., Abu Talib, M., Yaacob, S. N., & Ismai, L. Z. (2015/1394s.c.). The role of hardiness in decreasing stress and suicidal ideation in a sample of undergraduate students. *Journal of Humanistic Psychology*, 55(2), 202–222. [Doi.org/10.1177/0022167814543952]. (In Persian)
- Abdollahi, A., Hosseinian, S., Noori pour, R., & Najafi, M. (2017/1396s.c.). Clarifying the roles of hardiness and hopelessness in relation to suicidal ideation among Malaysian undergraduate students. *Journal of Practice in Clinical Psychology*, 5(4), 243-250. [Doi.org/10.29252/NIRP.JPCP.5.4.243]. (In Persian)
- Abdollahi, A., Talib, M. A., Yaacob, S. N., & Ismail, Z. (2015/1394s.c.). Problem solving skills and suicidal ideation among Malaysian college students: The mediating role of hopelessness. *Academic Psychiatry*, 40 (2), 261–7. [Doi.org/10.1007/s40596-015-0383-0]. (In Persian)
- Ackerman, J. P., McBee-Strayer, S. M., Mendoza, K., Stevens, J., Sheftall, A. H., & Campo, J. V., et al. (2015). Risk sensitive decision-making deficit in adolescent suicide attempters. *Journal of Child and Adolescent Psychopharmacology*, 25(2), 109-13. [Doi: 10.1089/cap.2014.0041].
- Almeida, D. M. (2005). Resilience and vulnerability to daily stressors assessed via diary methods. *Current Directions in Psychological Science*, 14 (2), 64-68. [Doi.org/10.1111/j.0963-7214.2005.00336.x]
- Alshehri, F., Kauser, S., & Fotaki, M. (2019). Muslims' view of god as a predictor of ethical behaviors in organizations: Scale development and validation. *Journal of Business Ethics*, 158(4), 1009–1027. [Doi.org/10.1007/s10551-017-3719-8].
- Anderson, J. C., and Gerbing, D. W. (1988). Structural equation modeling in practice: A review and recommended two-step approach. *Psychological Bulletin*, 103 (3), 411-23. [10.1037/0033-2909.103.3.411]
- Bagian Kulehmarzi, M. J., Karami, J., Momeni, K., & Elahi, A. (2018/1397s.c.). The effectiveness of cognitive behavioral analysis system of psychotherapy (CBASP) and dialectical behavior therapy based on compassion on resilience and motivations for suicide attempts in people attempted suicide. *Contemporary Psychology*, 13(1), 26-39. [10.32598/bjcp.13.1.26]. [In Persian]
- Bagian Kulehmarzi, M. J., Karami, J., Momeni, K., Elahi, A. (2018/1397s.c.). Measuring psychometric properties of the inventory of motivations for suicide attempts (IMSA). *Health Psychology*, 7(4 Series 28), 83-112. [Doi.10.30473/hpj.2019.39627.3951] (In Persian)
- Borowsky, I. W., Ireland, M., & Resnick, M. D. (2001). Adolescent suicide attempts: Risks and protectors. *Journal of Pediatrics*, 107(3), 485–93. [Doi: 10.1542/peds.107.3.485].
- Byrne, B.M. (2016). *Structural equation modeling with AMOS: Basic concepts, applications, and programming*: (pp. 155–260). New York: Routledge. [Doi.org/10.4324/9781315757421].
- Cleare, S., Gumley, A., & O'Connor, R. C. (2019). Self-compassion, self-forgiveness, suicidal ideation, and self-harm: A systematic review. *Clinical psychology & psychotherapy*, 26(5), 511-530. [Doi.org/10.1002/cpp.2372].
- Daliri, S., Bazayr, J., Sayehmiri, K., Delpisheh, A., & Sayehmiri, F. (2017). The incidence rates of suicide attempts and successful suicides in seven climatic conditions in Iran from 2001 to 2014: A systematic review and meta-analysis. *Scientific Journal of Kurdistan University of Medical Sciences*, 21(6), 1-15 [Doi.10.22102/21.6.1]. <http://sjku.muk.ac.ir/article-1-2818-fa.html>. (In Persian)
- Demircioğlu, Z. I., Göncü Köse, A. (2021). Effects of attachment styles, dark triad, rejection sensitivity, and relationship satisfaction on social media addiction: A mediated model. *Current Psychology*, 40, 414–428 (2021). <https://doi.org/10.1007/s12144-018-9956-x>.
- Fang, Q., Freedental, S., & Osman, A. (2014). Validation of the suicide resilience inventory-25 with American and Chinese college students. *Suicide and Life-threatening Behavior*, 45(1), 51-64. [Doi.org/10.1111/sltb.12108].
- Feldmeier, P., (2017). Perils and possibilities of multiple religions belonging: test case in Roman Catholicism. *Open Theology*, 3(1), 73–89. DOI: 10.1515/opth-2017-0006.
- Franklin, J. C., Ribeiro, J. D., Fox, K. R., Bentley, K. H., Kleiman, E. M., Huang, X., Musacchio, K. M., Jaroszewski, A. C., Chang, B. P., & Nock, M. K. (2017). Risk factors for suicidal thoughts and behaviors: A meta-analysis of 50 years of research. *Psychological Bulletin*, 143(2), 187-232. [Doi: 10.1037/bul0000084].
- Gearing, R. E., & Alonzo, D., (2018). Religion and suicide: New Findings. *Journal of Religion and Health*, 57(6), 2478–2499. [Doi: 10.1007/s10943-018-0629-8].
- Germer, C., & Neff, K. (2019). *Teaching the mindful self-compassion program: A guide for professionals*. (Pp: 452). Guilford Publications.

- [www.guilford.com/books/Teaching-the-Mindful-Self-Compassion-Program/Germer-Neff/9781462538898].
- Gutierrez, P. M., Freedenthal, S., Wong, J. L., Osman, A., & Norizuki, T. (2012) Validation of the suicide resilience inventory-25 (SRI-25) in adolescent psychiatric inpatient samples. *Journal of Personality Assessment*, 94(1), 53-61, [Doi: 10.1080/00223891.2011.608755].
- Gutierrez, P. M., Freedenthal, S., Wong, J. L., Osman, A., & Norizuki, T. (2012) Validation of the Suicide Resilience Inventory-25 (SRI-25) in Adolescent Psychiatric Inpatient Samples, *Journal of Personality Assessment*, 94(1), 53-61, DOI: 10.1080/00223891.2011.608755.
- Harris, P. H., & Corriveau, K. H. (2020). Beliefs of children and adults in religious and scientific phenomena. *Current Opinion in Psychology*, 40, 20-23. [Doi.org/10.1016/j.copsyc.2020.08.003].
- Hasking, P., Boyes, M. E., Finlay-Jones, A., McEvoy, P.M., & Rees, C. S. (2019). Common pathways to NSSI and suicide ideation: the roles of rumination and self-compassion. *Archives of Suicide Research*, 23(2), 247-260. [Doi:10.1080/13811118.2018.1468836].
- Hawton, K., Hill, N. T. M., Gould, M., John, A., Lascelles, K., & Robinson, J. (2020). Clustering of suicides in children and adolescents. *Lancet Child Adolesc Health*, 4(1), 58-67. [Doi.org/10.1016/S2352-4642(19)30335-9].
- Hidarisharaf, P., Dabirian, M., Parvaneh, A., Naderi, G. H., Karimi, P. (2015/1394s.c.). Related quality of life, spirituality and resilience with suicidal ideation in students. *Islam and Health Journal*, 2(2), 23-29. [<http://iahj.ir/article-1-108-fa.html>]. (In Persian)
- Johnson, J., Gooding, P. A., Wood, A. M., Taylor, P. J., Pratt, D., & Tarrier, N. (2010). Resilience to suicidal ideation in psychosis: Positive self appraisals buffer the impact of hopelessness. *Behaviour Research and Therapy*, 48(9), 883-9. [Doi.org/10.1016/j.brat.2010.05.013].
- Johnson, J., Gooding, P., Wood, A. M., & Tarrier, N. (2010). Resilience as positive coping appraisals: Testing the schematic appraisals model of suicide (SAMS). *Behaviour Research and Therapy*, 48(3), 179-186. [Doi: 10.1016/j.brat.2009.10.007].
- Kabat-Zinn, J. (2003). Mindfulness-based interventions in context: Past, present, and future. *Clinical Psychology: Science and Practice*, 10(2), 144-156. <https://doi.org/10.1093/clipsy.bpg016>
- Karami, J., Bagian Kulehmarzi, M. J., Momeni, K., & Elahi, A. (2018/1397s.c.). Measurement of mental pain: Psychometric properties and confirmatory factor analysis of multidimensional mental pain questionnaire. *Health Psychology*, 7 (1 Series 25), 146-172. [article_4765_40169525bef59a8496d9d21ae013c52.pdf (pnu.ac.ir)] (In Persian)
- Kehtary, L., Heshmati, R., & Pour Sharifi, H. (2018/1397s.c.). Investigating structural pattern of depression based on experiential avoidance and emotional repression: The mediating role of self-compassion. *Iranian Journal of Psychiatry and Clinical Psychology*, 24 (3), 284-297. [Doi: 10.32598/ijpcp.24.3.284]. (In Persian)
- Khanjani, S., Foroughi, A. A., Sadghi, K., Bahrainian, S. A. (2016/1396s.c.). Psychometric properties of Iranian version of self-compassion scale (short form). *Pejouhandeh*, 21(5), 282-9. [<http://pajouhande.sbmu.ac.ir/article-1-2292-fa.html>]. (In Persian)
- Khodayarifard, M. (2014). Development of a short-version of religiosity scale for university student population. *University of Tehran Faculty of Psychology & Education*.
- Kobasa, S. C., Maddi, S. R., & Kahn, S. (1982). Hardiness and health: A prospective study. *Journal of Personality and Social Psychology*, 42(1), 168-177. [Doi.org/10.1037/0022-3514.42.1.168].
- Kong, Q., Lai-Ku, K., Deng, L., & Yan-Au, A. (2021). Motivation and perception of Hong Kong university students about social media news. *Comunicar*, 29 (67), 35-45. DOI:10.3916/C67-2021-03.
- Kralik, D., Van Loon, A., & Visentin, K. (2006). Resilience in the chronic illness experience. *Educational Action Research*, 14 (2), 187-201. [Doi.org/10.1080/09650790600718035].
- Lawshe, C. H. (1975). A quantitative approach to content validity. *Personnel Psychology*, 28, 563-75. [Doi.org/10.1111/j.1744-6570.1975.tb01393.x].
- Lester, D., & Walker, R. L., (2017). Religiosity is a protective factor for suicidal ideation in European American students but not in African American students. *Omega Journal. Death Dying*, 74(3), 295-303. [Doi.org/10.1177/0030222815598452].
- Lew, B., Huen, J., Yu, P., Yuan, L., Wang, D.-F., Ping, F., & Jia, C.-X. (2019). Associations between depression, anxiety, stress, hopelessness, subjective well-being, coping styles and suicide in Chinese university students. *Public Library of Science One*, 14 (17), e0217372. [Doi: 10.1371/journal.pone.0217372].

- Maddi, S. R. (2006). Hardiness: The courage to grow from stresses. *The Journal of Positive Psychology*, 1(3), 160–168. [Doi: 10.1080/17439760600619609].
- Maddi, S. R., Harvey, R. H., Khoshaba, D. M., Fazel, M., & Resurreccion, N. (2011). The relationship of hardiness and some other relevant variables to college performance. *Journal of Humanistic Psychology*, 52(2), 190–205. [Doi.org/10.1177/0022167811422497].
- Maddi, S. R., Matthews, M. D., Kelly, D., & Villarreal, B. J. (2017). The continuing role of hardiness and grit on performance and retention in west point cadets. *Military Psychology*, 29(5), 355-358. [Doi.org/10.1037/mil0000145].
- Madiyar, M., Nejati, S. F. (2016/1394s.c.). Validation of the suicide resilience inventory. *Health Psychology*, 4 (4), 97-108. [article_3295_f6ec67d7ada5fb1bf826cfc466220009.pdf (pnu.ac.ir)]. (In Persian)
- Muris, P., & Petrocchi, N. (2017). Protection or vulnerability? A meta-analysis of the relations between the positive and negative components of self-compassion and psychopathology. *Clinical psychology & psychotherapy*, 24(2), 373-83. [Doi.org/10.1002/cpp.2005].
- Neff, K. (2003). Self-compassion: An alternative conceptualization of a healthy attitude toward oneself. *Self and Identity*, 2(2), 85-101. [Doi.org/10.1080/15298860309032].
- Neff, K. (2003b). Self-Compassion: An Alternative Conceptualization of a Healthy Attitude Toward Oneself. *Self and Identity*, 2, 85–101. Doi: 10.1080/15298860309032
- Neff, K. D., & Vonk, R. (2009). Self-compassion versus global self-esteem: Two different ways of relating to oneself. *Journal of Personality*, 77(1), 23–50. [Doi.org/10.1111/j.1467-6494.2008.00537.x].
- Neff, K. D., Kirkpatrick, K. L., & Rude, S. S. (2007). Self-compassion and adaptive psychological functioning. *Journal of research in personality*, 41(1), 139-154. [Doi.org/10.1016/j.jrp.2006.03.004].
- Osman, A., Gutierrez, P. M., Muehlenkamp, J. J., DIX-Richardson, F., Barrios, F. X., & Kopper, B. A. (2004). Suicide resilience inventory-25: development and preliminary psychometric properties, *Psychological Reports*, 94 (3), 1349-1360. [Doi.org/10.2466/pr0.94.3c.1349-1360].
- Raes, F. (2010). Rumination and worry as mediators of the relationship between self-compassion and depression and anxiety. *Personality and Individual Differences*, 48(6), 757-761. [Doi.org/10.1016/j.paid.2010.01.023].
- Roy, A., Carli, V., & Sarchiapone, M. (2011). Resilience mitigates the suicide risk associated with childhood trauma. *Journal of Affective Disorders*, 133 (3), 591–594. [Doi.org/10.1016/j.jad.2011.05.006].
- Smith, L., Webber, R., & DeFrain, J. (2013). Spiritual well-being and its relationship to resilience in young people: a mixed methods case study. *Sage Open*, 1-16. [Doi.org/10.1177/2158244013485582].
- Soper, D. S. (2021). A-priori sample size calculator for structural equation models [Software]. Available from [https://www.danielsoper.com/statcalc].
- Stack, S. & Kposowa A. J. (2011). Religion and suicide acceptability: A cross-national analysis. *Journal for the Scientific Study of Religion*, 50(2), 289-306. [Doi.org/10.1111/j.1468-5906.2011.01568.x].
- Stack, S. (1983). The effect of religious commitment on suicide: A cross- national analysis, *Journal of Health and Social Behavior*, 24 (4), 362- 384. [Doi.org/10.2307/2136402].
- Stack, S., & Laubepin, F., (2019). Religiousness as a predictor of suicide: an analysis of 162 European regions. *Suicide and Life-Threatening Behavior*, 49(2), 371–381. Doi: 10.1111/sltb.12435.
- Stark, R. & Bainbridge, W. S. (1980). Towards a theory of religions commitment, *Journal of the Scientific Study of Religion*, 19(2), 114- 28. [Doi.org/10.2307/1386246].
- Stephenson, E., Watson, P. J., Chen, Z. J., & Morris, R. J. (2017). Self-compassion, self-esteem, and irrational beliefs. *Current Psychology*, 37(4), 809–815. [Doi: 10.1007/s12144-017-9563-2].
- Strandheim, A., Bjerkeset, O., Gunnell, D., Bjørnelv, S., Holmen, T. L., & Bentzen, N. (2014). Risk factors for suicidal thoughts in adolescence-a prospective cohort study: The Young-HUNT study. *BMJ Open*, 4(8), e005867. [Doi: 10.1136/bmjopen-2014-005867].
- Waltz, C. W., & Bausell, R. B. (1981). *Nursing research: Design, statistics and computer analysis*. Philadelphia, PA: F.A. Davis.
- World Health Organization. (2014). Preventing suicide: A global imperative. Retrieved from www.who.int/mentalhealth/suicide-prevention/world-report_2014/en/.
- Zare, H. and Amin Pour, H., (2011). *Psychological tests*, Tehran: Aeezh ublication (Text in Persian).

